

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Høringsnotat vedr. forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning (It-beredskab i el- og naturgassektorerne, gebyr for myndighedsbehandling og forhøjelse af indtægtsrammer for netvirksomheder)

Kontor/afdeling
Center for Forsyning

Dato
4. november 2016

J nr. 2016-9444

JCV/DFR/CVMA

Udkast til lovforslag om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning (beredskab for forsyningskritiske it-systemer i el- og naturgassektoren, gebyr for myndighedsbehandling og forhøjelse af indtægtsrammer for netvirksomheder) har været udsendt i høring af tre perioder. I perioden den 22. august til den 19. september 2016 har lovforslaget omhandlende it-beredskab i el- og naturgassektorerne været i høring med tilhørende bekendtgørelse. I perioden fra den 21. til 28. september 2016 har tillæg til lovforslaget omhandlende gebyr for myndighedsbehandling været i høring. I perioden fra den 7. til 14. oktober 2016 har tillæg til lovforslaget omhandlende netvirksomheders mulighed for forhøjelse af indtægtsrammer været sendt i høring.

Høringsnotatet er opdelt efter de tre høringsperioder med en overskrift for hver høringsperiode.

Høringsnotatet redegør for de væsentligste punkter i høringssvarene knyttet til hovedemner. Ønskes der detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold, henvises der til de fremsendte høringssvar.

Energistyrelsens bemærkninger til høringssvarene er angivet med kursiv efter hvert emne.

Udover de i høringsnotatet behandlede punkter indeholder høringssvarene en række mere tekniske og redaktionelle kommentarer til lovforslaget og følgende bekendtgørelse. Disse kommentarer er indarbejdet i lovforslaget i fornødent omfang. Endelig er der foretaget en række mindre ændringer, herunder redaktionelle og lovtekniske ændringer i lovforslaget.

**Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

1. Første høringsperiode – It-beredskab i el- og naturgassektorerne med tilhørende bekendtgørelse

Udkast til lovforslag om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning (beredskab for forsyningskritiske it-systemer i el- og naturgassektoren) samt tilhørende bekendtgørelse har været udsendt i høring fra den 22. august til den 19. september 2016.

Energistyrelsen har modtaget i alt 12 høringssvar i denne periode. Følgende høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til lovforslaget: Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Danske Universiteter, Datatilsynet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, SRF Skattefaglig Forening.

Følgende høringsparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til lovforslaget: Dansk Energi, Dansk IT, Energitilsynet, FSR - danske revisorer, NEAS ENERGY, Radius Elnet A/S, Vindenergi Danmark.

1.1. Overordnede bemærkninger til lovforslaget

NEAS Energy, Dansk IT, Radius, FSR – danske revisorer og Dansk Energi forholder sig positivt til, at der er fokus på at fremme it-beredskabet i el- og naturgassektorerne. Dansk Energi bemærker, at cybertruslen er en af de kommende års største udfordringer. Dansk IT vurderer, at lovforslagets risikobaserede tilgang til forsyningskritiske it-systemer er rigtig. FSR – danske revisorer gør endvidere opmærksom på, at "compliance" kan blive et spørgsmål om, hvorvidt virksomheden har lavet f.eks. en risiko- og sårbarhedsvurdering. Vindenergi Danmark pointerer, at det skal være muligt at lave indsigelse mod allerede vedtagende punkter i denne lovgivning, såfremt et ændringsforslag med bredere involvering skulle indtræde.

Energistyrelsens bemærkninger

Høringssvarene indikerer, at it-beredskabet er et væsentligt område, der fortsat bør have bevågenhed. Den risikobaserede tilgang kræver en lokal forankring af it-beredskabet, hvilket medfører risiko for, at det kan være vanskeligt at omsætte myndighedskrav til krav i den lokale kontekst, som pointeret af FSR – danske revisorer. Den valgte risikobaserede tilgang til området fastholdes, vel vidende at dette kan medføre et fokus på risiko- og sårbarhedsvurderingerne frem for specifikke tiltag.

Den nuværende lovgivnings genstandsfelt er afgrænset af lovforslagets § 1 i den nye § 85 c til lov om elforsyning og lovforslagets § 2 i den nye § 15 a til lov om naturgasforsyning. Det er på denne baggrund ikke belæg for, at denne lov finder anvendelse på andre virksomheder end de, der er nævnt i lovforslagets § 1 i den nye § 85 c stk. 1 til lov om elforsyning og lovforslagets § 2 i den nye § 15 a stk. 1 til lov om naturgasforsyning. En udvidelse af genstandsfeltet vil kræve et nyt lovforslag, hvilket vil medføre en fornyet høring.

1.2. Konkretisering af begreber og krav

Dansk Energi, FSR – danske revisorer og NEAS Energy efterspørger, at begreber, der anvendes i lovforslaget og i udkastet til bekendtgørelsen, afklares. De samme høringssvar udbeder endvidere en konkretisering af kravene til virksomhederne forud for lovens ikrafttrædelse. FSR – danske revisorer efterlyser generelt retningslinjer for den indledende kortlægning og klassifikation af de anvendte it-systemer som forsyningskritiske eller ej, som ifølge FSR – danske revisorer skal dokumenteres og bør være obligatorisk.

NEAS opfordrer til metodefrihed i forhold til valg af systemer, da NEAS er aktive i flere lande og finder det nødvendigt, at der kan opereres med det samme tekniske set-up i flere europæiske lande. NEAS opfordrer endvidere til en workshop, hvor krav og begreber kan drøftes for at undgå over- og underimplementering og konkurrenceforvridninger i forbindelse med implementering af lovforslaget.

FSR – danske revisorer påpeger, at det er vigtigt at kunne opdage, når noget går galt, og efterlyser i den anledning retningslinjer for, hvordan virksomheden skal arbejde med at opdage hændelser.

Energistyrelsens bemærkninger:

Der er på baggrund af høringssvarene fra Dansk Energi, FSR – danske revisorer og NEAS fundet behov for at beskrive begrebet forsyningskritiske it-systemer nærmere, således at der kan etableres klarhed over, hvilke it-systemer virksomhederne forventes at håndtere som forsyningskritiske it-systemer. Samtidig er der blevet gjort opmærksom på en risiko for forvirring ved anvendelse af forskellige nært beslægtede begreber i forskellige bekendtgørelse og lovtekster. Der er på baggrund af disse bemærkninger blevet tilføjet en uddybende beskrivelse af begrebet forsyningskritiske it-systemer til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.1.3. Denne beskrivelse indeholder en afklaring af begrebet forsyningskritiske it-systemer. Dog understreges nødvendigheden af, at den konkrete vurdering af, hvilke it-systemer der er kritiske, må bero på en lokal vurdering. Det er således den enkelte virksomhed, der skal vurdere, hvilke it-systemer der anses for forsyningskritiske i den lokale kontekst.

NEAS og Danske Energi har påpeget en usikkerhed i forhold til, hvilke krav og specifikationer en virksomhed bør stille til en it-sikkerhedstjeneste eller CSIRT efter lovforslagets § 1 i den nye § 85 c til lov om elforsyning, stk. 5, nr. 4. Der er endvidere blevet påpeget en uhensigtsmæssighed ved at anvende begrebet CSIRT, da dette begreb kan forveksles med andre definitioner af tjenester anvendt i it-sikkerhedsbranchen, samt at dette begreb kan forveksles med begrebet CERT, der er ophavsrettsbeskyttet. På baggrund af disse bemærkninger er begrebet CSIRT blevet erstattet af begrebet it-sikkerhedstjeneste i såvel lovforslaget som følgende bekendtgørelse. Dette begreb er endvidere blevet uddybet i de specielle bemærkninger til såvel lovforslagets § 1 omhandlende den nye § 85 c stk. 5 nr. 4 som lovforslagets § 2 omhandlende den nye § 15 a, stk. 5, nr. 4.

Lovteksten giver fortsat energi-, forsynings- og klimaministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler for de kontrakter, virksomhederne tegner med it-sikkerhedstjenester. Der er ydret ønske om nærmere teknisk specificering af krav til virksomhedernes kontrakter med en it-sikkerhedstjeneste (FSR- Danske revisorer, Dansk IT og Dansk Energi), således at det afklares, om virksomhederne skal have kontrakt med en it-sikkerhedstjeneste, der konstant overvåger netværkstrafikken på virksomhedernes egne net for derved at kunne yde en mere målrettet og dybdegående tjeneste. Det er fundet uhensigtsmæssigt at specificere disse krav nærmere på lovniveau, da den teknologiske udvikling bør kunne indeholdes i lovgivningen. En teknisk specificering uden mulighed for tilpasning til det aktuelle trusselniveau risikerer at fratage virksomhederne muligheden for selv at vurdere, hvilke krav til en it-sikkerhedstjeneste der er relevante i den lokale kontekst. Der er imidlertid indsat en nærmere specificering af, hvilke forhold der skal inddrages i vejledning og vurdering af virksomhedernes kontrakter med it-sikkerhedstjenester. Det findes generelt uhensigtsmæssigt at opstille tekniske specifikationer, da et it-systems betydning for virksomhedens drift og levering af el- og naturgasforsyning afhænger af den lokale kontekst og må anses for foranderlig. Som eksempel vil et it-system af et givent fabrikat eller med en specifik funktionalitet kunne anvendes forskelligt i forskellige virksomheder, hvorfor det vil medføre risiko for fejlurderinger og evt. ressourcespild, såfremt en central enhed eller lovgivningen stiller specifikke krav til specifikt udstyr eller funktioner. NEAS efterlyser metodefrihed ligesom Dansk IT vurderer, at den risikobaserede tilgang er rigtig. Dette tolkes som et ønske om lokal frihed til at vælge effektive tekniske løsninger. Virksomhederne anses for kompetente til at foretage denne vurdering, og det lokale ansvar for både at vurdere risici og trusler samt foretage den nødvendige planlægning anses for et bærende princip i it-beredskabsarbejdet. Af samme årsag er det ikke muligt at imødekomme ønsket om, at lovforslaget stiller krav til tredjepartsleverandører (NEAS). Inddragelse af tredjepartsleverandører i risiko- og sårbarhedsvurderingerne understreges i lovforslagets bemærkninger.

Der er blevet opfordret til, at branchen inddrages i en dialog for at konkretisere, hvilke systemer, der kan anses for forsyningskritiske, og hvilke foranstaltninger, der anses for nødvendige (NEAS og Dansk Energi). På baggrund af disse bemærkninger vil Energistyrelsen efter vedtagelse af lovforslaget invitere berørte virksomheder til en drøftelse af begreber og minimumskrav til efterlevelse af lovforslaget og af den følgende bekendtgørelse. Der er en forventning om, at den teknologiske og kommercielle udvikling løbende vil medføre behov for ændringer af it-beredskabet, hvorfor behovet for løbende dialog om trusler, sårbarheder og planer på tværs af sektorerne inkorporeres i bekendtgørelsen. Den følgende bekendtgørelse vil herudover behandle, hvordan der tilsikres en løbende vejledning af virksomhederne i, hvorledes der lokalt foretages vurderinger af forsyningskritiske it-systemer og nødvendige foranstaltninger.

1.3. Økonomiske konsekvenser

Der har været en række bemærkninger til de økonomiske forhold i lovforslaget. For læsevenlighedens skyld opdeles disse bemærkninger i to grupper vedr. hhv. beregningsforudsætninger og indtægtsrammer for netvirksomheder.

Beregningsforudsætninger

Høringssvarene fra Danske Energi og NEAS Energy indeholder kritik af beregningsforudsætningerne for den gennemførte AMVAB-undersøgelse af administrative konsekvenser forbundet med udkastet til bekendtgørelsen, der følger lovforslaget. Dansk Energi foretager en opsummering af Erhvervsstyrelsens økonomiske konsekvensvurdering og konkluderer, at rapportens økonomiske konsekvensvurdering er mangelfuld og evt. ukorrekt. NEAS støtter denne bemærkning, idet der foreligger et stort arbejde med dokumentation, der opfylder forslaget krav. Dansk Energi anbefaler, at rapporten ikke i sin nuværende form lægges til grund for vurderingen af de økonomiske konsekvenser for virksomheder og myndigheder.

De samme høringsparter og Dansk IT udtrykker kritik af den gennemførte markedsundersøgelse. De vurderede omkostninger ved tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste og konsulentbistand findes generelt anslået for lavt. Dansk Energi udtrykker tvivl om, hvorvidt det bliver praktisk muligt at opnå de rabatter, notatet lægger op til, idet notatet forudsætter et omfattende sektorsamarbejde inkl. fællesudbud/-indkøb. Dansk Energi anser de økonomiske konsekvenser ved virksomhedernes tilslutning til en it-sikkerhedstjeneste som værende umulige at vurdere troværdigt, førend omfanget af de proaktive og reaktive it-sikkerhedsydelse er nærmere defineret og fastlagt i samarbejde med virksomhederne. Dansk IT vurderer, at de estimerede økonomiske konsekvenser er optimistiske eller ikke tager højde for den kompleksitet som findes i monitorering af hel- eller delvist isolerede netværk. Dansk IT anser ikke beregningerne for at være retvisende, idet beregninger baseret på konsulent-timesatser på kr. 1.000 vurderes urealistiske i det nuværende marked.

Dansk Energi og Dansk IT påpeger, at der udstår en vurdering af i hvilket omfang netværksmonitorering hos virksomhederne skal anses som grundlaget for varslingstjenestens varslinger.

Energistyrelsens bemærkninger:

Beregninger af økonomiske konsekvenser er foretaget på baggrund af et udkast til bekendtgørelse vedr. it-beredskab i el- og naturgassektorerne. Den gennemførte undersøgelse er derved ikke direkte en undersøgelse af konsekvenserne ved lovforslaget. Lovforslaget muliggør imidlertid udstedelsen af bekendtgørelsen, hvorfor beregningerne er relevant for vedtagelsen af lovforslaget. De økonomiske konsekvensberegninger er foretaget af Ernst & Young på vegne af Erhvervsstyrelsen efter AMVAB-metoden. AMVAB-metoden anvendes til en ex ante måling af et repræsentativt udsnit af de berørte virksomheder. Målingen har til formål at forudsige de administrative konsekvenser ved lovgivningen. Da

lovgivningen regulerer et nyt område, og virksomhedernes tidligere investeringer inden for området har varieret, forventes der usikkerhed forbundet med AMVAB-undersøgelsens resultat.

Vedr. markedsundersøgelsen af tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste skal det understreges, at denne markedsundersøgelse opererer med en mulig besparelse ved en prisforhandling svarende til en halvering af omkostninger pr. virksomhed. Virksomhedens reelle omkostning afhænger dog af mulighederne for at forhandle priser og evt. samarbejde med andre virksomheder om et fælles udbud. Der er derved forbundet en usikkerhed med undersøgelsens resultat.

Disse undersøgelser er begge udtryk for et øjebliksbillede i marts 2016, og det må forventes, at der løbende er ændringer af flere parametre så som teknologiske og kommercielle forhold. De grundlæggende forudsætninger og usikkerheder anses for uforandrede siden undersøgelsernes gennemførelse, hvorfor hørringssvarerne ikke har givet anledning til at foretage nye undersøgelser.

Indtægtsrammen for netvirksomheder

Hørringssvar fra Danske Energi, Energitilsynet og Radius indeholder ønske om en klar beskrivelse af muligheder for forøgelse af indtægtsrammerne ved netvirksomhederne i elsektoren. Danske Energi og Radius ønsker tillige mulighed for dækning af alle omkostninger ved lovforslaget såvel direkte omkostninger som administrative omkostninger.

Energitilsynet fremhæver, at lovforslaget ikke tager højde for de øgede omkostninger der vil blive påført Energitilsynet i forbindelse med administration og behandling af ansøgninger om forøgelse af indtægtsrammer.

Energitilsynet påpeger endvidere at begrebet *dokumenterede meromkostninger* bør præciseres.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen har taget bemærkningerne vedrørende klar beskrives af mulighederne for netvirksomhedernes indtægtsrammer til efterretning og har i lyset heraf udsendt udkast til ændring af elforsyningslovens § 70 i høring. Der henvises til afsnit 3 i nærværende hørringsnotat.

Energistyrelsen skal samtidig i forhold til Energitilsynets bemærkning om forøgede administrationsomkostninger bemærke, at styrelsen på baggrund af de gennemførte undersøgelser af de økonomiske konsekvenser anser hovedparten af de meromkostninger, der pålægges netvirksomhederne, at være direkte forbundet med kontrakter med en it-sikkerhedstjeneste. Netvirksomhedernes øvrige administrative meromkostninger anses for begrænsede (ca. 75.000 kr. årligt gennemsnitligt pr. netvirksomhed jf. AMVAB-målingen). Meromkostninger direkte

afledt af tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste anses for at være netvirksomhedernes primære meromkostning forbundet med lovforslaget. Denne meromkostning vurderes at være dokumenterbar og kvantificerbar. På denne baggrund afgrænses muligheden for indtægtsrammeforøgelse til alene at omfatte omkostninger til denne it-sikkerhedstjeneste.

På denne måde begrænses mulighederne for forøgelse af netvirksomhedernes indtægtsramme til alene at omfatte dokumenterbare og kvantificerbare meromkostninger forbundet med en af Energistyrelsen godkendt kontrakt med en it-sikkerhedstjeneste. Den foreslåede ordning anses derved ikke at medføre en omfattende administrativ byrde for Energitilsynet, da Energitilsynet alene skal behandle virksomhedernes dokumentation for afholdte meromkostninger til en it-sikkerhedstjeneste. Energitilsynet skal således ikke foretage vurderinger af meromkostninger forbundet med administrative processer eller afholdte arbejdstimer. Denne administrative opgave vurderes at være af begrænset omfang.

1.4. Energinet.dk's koordinerende opgaver i relation til it-beredskabet

Høringssvar fra Danske Energi, Radius og Dansk IT påpeger en uhensigtsmæssighed ved, at Energinet.dk varetager både den koordinerende rolle som systemansvarlig virksomhed og tilsynsopgaven i relation til it-beredskabet. Dansk Energi opfordrer til, at tilsynsopgaven for både det almene beredskab og it-beredskabet flyttes fra Energinet.dk til en anden kompetent myndighed ved lovens ikrafttrædelse. Dansk Energi foreslår, at Center for Cybersikkerhed evt. kan bistå den kompetente myndighed i forbindelse med tilsyn på it-beredskabet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Der har i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget været opmærksomhed omkring denne problemstilling, hvorfor problemstillingen også fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslagets punkt 3.5.3. Det fremgår heraf, at det foreslås, at energi-, forsynings- og klimaministeren bemyndiges at fastsætte regler for tilsynet, herunder hvilken institution der varetager tilsynet. Det er således indarbejdet i lovforslaget, at tilsynsopgaven kan flyttes ud fra en række kriterier, der anses for relevante for placering af tilsynsopgaven, herunder sammenhæng mellem tilsynet inden for it-beredskabet og tilsynet i det almene beredskab. Det vil herved løbende overvejes, hvilken myndighed der bør varetage tilsynet.

Dansk Energis anbefaling om at pålægge tilsynsopgaverne en anden myndighed end Energinet.dk ved ikrafttrædelsen, vil ikke kunne imødekommes. Dette begrundes med, at Energinet.dk har opbygget en erfaring med tilsynsopgaven i det almene beredskab, og der forventes store synergier mellem tilsynsopgaven i det almene beredskab og it-beredskabet. Det vurderes samtidig, at der for nuværende ikke er nogen anden myndighed med de fornødne ressourcer, der kan varetage begge tilsynsopgaver.

1.5. Tidspunkt for ikrafttrædelse

Danske Energi og NEAS Energy anbefaler, at lovforslaget udsættes af hensyn til, at virksomhederne får bedre muligheder for at udarbejde egne it-beredskabsplaner på baggrund af en vurdering af egne sårbarheder og risici. Både den 1. juli 2017 og 1. januar 2018 forslås som mulige ikrafttrædelsesdatoer. Dansk Energi pointerer, at der forsat er en mængde ubesvarede spørgsmål, uklarheder og uhensigtsmæssigheder og opfordrer til, at lovforslaget ikke hastes igennem. Dansk Energi opfordrer til, at sektoren – i form af repræsentanter fra Energinet.dk, Dansk Energi og virksomhederne – gives mere tid til at samarbejde om at identificere de reelle og potentielle sårbare og kritiske systemer for derigennem at udtænke og udvikle konkrete løsningsforslag, som vurderes nødvendige for at tilsikre et tilstrækkeligt og nødvendigt teknisk sikkerhedsniveau og beredskab. Dansk Energi vurderer, at dette analysearbejde kan blive såvel omfattende som tidskrævende – og derfor umuligt vil kunne afsluttes inden udgangen af 2016, men nærmere sommeren 2017.

Radius Elnet A/S ser behov for en rimelig tidshorisont til fuld implementering af bekendtgørelsen fra ikrafttrædelsen. Radius Elnet A/S fremhæver, at implementeringsfristen ikke fremgår klart af lovforslagets tekst. NEAS Energy finder ikrafttrædelsestidspunktet for urealistisk af flere årsager. NEAS Energy efterlyser endvidere workshops for, hvordan implementeringen kan ske bedst og henstiller til at ikrafttrædelsestidspunktet ikke bør være før disse workshops, da virksomhederne kan have vanskeligt ved at kende det konkrete omfang af implementeringen forinden disse workshops. NEAS Energy opfordrer til, at ikrafttrædelsestidspunktet ikke bør ligge før 1. januar 2018.

Energistyrelsens bemærkninger:

På baggrund af nævnte anbefalinger er ikrafttrædelse af lovforslaget udskudt til 1. juli 2017. Denne udskydelse skyldes en afvejning af ønsket om mulighed for at gennemarbejde egne it-beredskabsplaner som fremført i høringssvar og hensynet til det tvingende samfundshensyn til at styrke forsyningssikkerheden i to samfundskritiske sektorer. Kravet om udarbejdelse af kontrakter med it-sikkerhedstjenester udskydes til 1. september 2017, hvilket er to måneder senere end oprindeligt foreslået i det udsendte høringsudkast af bekendtgørelsen. Denne udskydelse skyldes en vurdering af, at udarbejdelse af kontrakter med it-sikkerhedstjenester vil kræve et foregående arbejde ved virksomhederne og omfattende samarbejde mellem virksomheder, der ønsker at samarbejde om et udbud af disse kontrakter med it-sikkerhedstjenester.

1.6. Europæisk lovgivning, herunder NIS-direktivet

Dansk Energi og Dansk IT har i deres høringssvar påpeget, at lovforslaget ikke til fulde er i overensstemmelse med EU direktiv 2016/1148 vedrørende Netværks- og informationssikkerhed (NIS-direktivet) som blev vedtaget 6. juli 2016. Dansk Energi

opfordrer til at afvente, indtil der er mere klarhed, hvad angår igangværende EU-initiativer samt kommende implementering af anden nærtbeslægtet lovgivning for at undgå overimplementering og dobbeltregulering.

Energistyrelsens bemærkninger:

Den 6. juli 2016 blev Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 af 6. juli 2016 om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles sikkerhedsniveau for net- og informationssystemer i hele Unionen vedtaget. Efter dette direktivs artikel 25 vedtager og offentliggør medlemsstaterne senest den 9. maj 2018 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. Det lovforberedende arbejde med henblik på at implementere dette direktiv gennemføres af Forsvarsministeriet uafhængigt af nærværende lovforslag, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet bidrager til dette arbejde. Lovforslaget skal således ses som nationale regler, der har til formål at udmønte Den nationale strategi for cyber- og informationssikkerhed fra december 2014 og de heri indeholdte krav om gennemførelse af it-beredskabsforanstaltninger på energiforsyningsområdet.

2. Anden høringsperiode - gebyr for myndighedsbehandling

Udkast til lovforslag om ændring af lov om elforsyning (gebyrer for myndighedsbehandling) har været udsendt i høring fra den 21. september til den 28. september 2016.

Energistyrelsen har modtaget i alt 7 hørings svar fra følgende høringsparter: Dansk Byggeri, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Datatilsynet, Energinet.dk, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Sekretariatet for Energitilsynet og SRF Skattefaglig Forening, som har oplyst, at de ingen bemærkninger har.

3. Tredje høringsperiode - forhøjelse af indtægtsrammer for netvirksomheder

Et udkast til ændring af § 70 i lov om elforsyning, som omhandler den økonomiske regulering af netvirksomheder, har været sendt i tillægshøring i perioden 7. - 14. oktober 2016. Høringen skal ses i sammenhæng med et udkast til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning (It-sikkerheds-beredskab i el- og naturgassektorerne), som har været sendt i høring i perioden den 22. august 2016 til den 19. september 2016.

Energistyrelsen har modtaget 8 høringssvar i denne periode.

Følgende høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til lovforslaget: Center for Cybersikkerhed, Dansk Byggeri, Datatilsynet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Aalborg Universitet har ikke haft bemærkninger.

Følgende høringsparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til lovforslaget: Dansk Energi, Dansk Erhverv og Radius Elnet A/S (herefter benævnt Radius), Radius henviser endvidere til Dansk Energis høringssvar, som Radius støtter.

3.1. Forhøjelse af indtægtsrammen generelt

Dansk Energi og Radius kan tilslutte sig, at netvirksomhederne foreslås at få en indtægtsrammeforhøjelse i forbindelse med de nye krav om tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste, men mener, at der bør være en bredere mulighed for forhøjelse af indtægtsrammen som følge af forslaget om it-beredskab, jf. også pkt. 3.2. neden for.

Dansk Energi og Radius er herudover ikke enige i den fremgangsmåde, som er foreslået. Efter forslaget indsættes en ny afgrænset bemyndigelsesbestemmelse i § 70, stk. 15, lov om elforsyning, der giver energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til at fastsætte regler om visse indtægtsrammeforhøjelser på baggrund af krav, der stilles til netvirksomhederne i forbindelse med deres energispareforpligtelser, udrulningen af fjernaflæste elmålere og tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste.

Radius gør opmærksom på, at det bør overvejes, i hvilket omfang behandlingen af nærværende forslag til ny bemyndigelsesbestemmelse vedrørende mulighed for indtægtsrammeforhøjelser kan komplicere arbejdet med det kommende lovforslag om en ny økonomisk regulering af netvirksomhederne, der er planlagt fremsat i samme Folketingssamling. Også Dansk Energi fremhæver under henvisning til dette kommende lovforslag, at der ikke bør foretages unødvendige ændringer af elforsyningsloven.

Både Dansk Energi og Radius mener, at forslaget lægger op til en indskrænkning af netvirksomhedernes rettigheder efter gældende ret.

Dansk Energi og Radius er endvidere af den opfattelse, at det ikke er nødvendigt med en ændring af § 70, men at det vil være tilstrækkeligt med en præcisering af lovbemærkningerne. Især finder Dansk Energi og Radius, at det i stedet bør fremgå af lovbemærkningerne, at Energistyrelsen vurderer, at der er hjemmel til at fastsætte i en bekendtgørelse, at nærmere angivne krav skal give adgang til indtægtsrammeforhøjelse. Hermed vil hjemlen være tilstrækkelig klar, og det vil

være samme fremgangsmåde, som er anvendt i forhold til reglerne om fjernaflæste målere og energibesparelser. Det fremgår endvidere af Dansk Energis høringssvar, som Radius har tilsluttet sig, at det kan gøres klart, at det ikke tilsigtes at udvide eller indskrænke netselskabernes adgang til at få indtægtsrammeforhøjelse, men at det skal stå helt klart, at det ikke kun er individuelle pålæg, som kan give anledning til indtægtsrammeforhøjelse.

Som alternativ foreslår Dansk Energi og Radius en præcisering af § 70, stk. 8, således at det kommer til at fremgå af bestemmelsen sammenholdt med bemærkninger, at pålæg ikke kun skal vedrøre individuelle myndighedspålæg.

Hvis det fastholdes, at der skal udarbejdes en ny § 70, stk. 15, i lov om elforsyning, påpeger Dansk Energi, at bestemmelsen ikke bør indeholde en udtømmende liste, der begrænser anvendelsesområdet til fjernaflæste målere, energibesparelser og krav vedr. it-sikkerhedsberedskab. En udtømmende liste vil ifølge Dansk Energi betyde, at der vil indføres et tungt og usmidigt system, der vil forudsætte lovændring at fastsætte nye myndighedskrav, som skal kunne give anledning til indtægtsrammeforhøjelse.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fastholdes, at det er hensigtsmæssigt at indsætte en ny hjemmel i § 70, stk. 15. Baggrunden herfor er Energiklagenævnets afgørelser fra 2014-2016, hvorefter der ved myndighedspålæg i § 70, stk. 8, menes individuelle pålæg i form af konkrete forvaltningsafgørelser og ikke generelle retsakter i form af f.eks. lovregulering. I lyset heraf anses det for hensigtsmæssigt, at skabe et klarere retsgrundlag for at kunne fastsætte regler om forhøjelse af indtægtsrammen som udspringer af krav om tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste. Samtidigt er det hensigtsmæssigt at skabe en klarere hjemmel til at fastsætte regler om forhøjelse af indtægtsrammen i forhold til meromkostninger, som udspringer af visse nærmere angivne krav i forhold til fjernaflæste målere og energibesparelser. Lovforslaget følger således Energiklagenævnets afgørelser fra 2014-2016, som er en del af gældende ret.

Med forslaget vil § 70, stk. 15, udtømmende regulere, hvornår der kan ske indtægtsrammeforhøjelser på baggrund af generelle myndighedskrav. Fremgangsmåden er valgt, fordi en udtømmende liste over hvilke generelle myndighedskrav, der kan føre til forhøjelse af indtægtsrammen, vurderes at skabe størst mulig klarhed. Energitilsynet får således ikke mulighed for at forhøje indtægtsrammen ved generelle myndighedskrav udover, hvad der måtte være fastsat ved bekendtgørelse. Det kan overvejes, om det er tilstrækkeligt fleksibelt på lang sigt, idet det vil kræve en ny hjemmel, hvis der skal gives indtægtsrammeforhøjelser på baggrund af nye generelle myndighedskrav. Det bemærkes dog i den forbindelse, at der arbejdes på en ny økonomisk regulering af netvirksomhederne, hvorfor bestemmelsen alene forventes at skulle gælde, indtil den nye regulering måtte finde anvendelse.

Der er ikke med indsættelsen af den nye hjemmel tilsigtet materielle ændringer i forhold til, hvad der kan føre til indtægtsrammeforhøjelser i forhold til fjernaflæste målere og energibesparelser.

I forhold til Dansk Energis og Radius' bemærkninger om fremsættelse af to lovforslag om netvirksomheders indtægtsrammer i samme Folketingsår, anses det

for hensigtsmæssigt, at Folketinget i forbindelse med behandling af lovforslaget om it-beredskab også tager stilling den grundlæggende reguleringsmæssige håndtering af de omkostninger, som lovforslaget påfører netvirksomhederne. Dette ikke mindst på baggrund af, at indtægtsrammeforhøjelser vil kunne føre til højere priser for elforbrugerne. Herudover bemærkes det, at den nye økonomiske regulering tidligst vil kunne finde anvendelse for reguleringsåret 2018. De lovtekniske overvejelser, som flere lovforslag i samme samling vil kunne give anledning til, forventes således håndteret i forbindelse med et senere lovforslag om netvirksomhedernes økonomiske regulering.

3.2. Forhøjelse af indtægtsrammen som følge af tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste

Dansk Energi finder konkret, at hjemlen til indtægtsrammeforhøjelser ikke bør afgrænses til alene at omfatte "tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste", men bør udvides til at omfatte de nye aktiviteter, der vil blive stillet krav om. Dansk Energi henviser til § 2, stk. 2, i det udkast til bekendtgørelse om it-beredskab for el- og naturgassektorerne, som blev sendt i høring sammen med lovforslaget i perioden den 22. august 2016 til den 19. september 2016. Radius har endvidere tilsluttet sig Dansk Energis høringssvar.

Dansk Erhverv mener, at der ved vurderingen af, om indtægtsrammen skal justeres vedrørende it-sikkerhed, bør anlægges samme betragtninger som ved fjernaflæste målere. Dansk Erhverv henviser til, at udskiftning af målere i almindelighed må betragtes som en ordinær aktivitet. Udskiftningen sker i det konkrete tilfælde på baggrund af et lovkrav, hvorfor en del af omkostningerne med rimelighed kan betragtes som ekstraordinære. Fjernaflæste målere medfører også omkostningsbesparelser, som der skal tages højde for, således at der alene opereres med nettomeromkostninger i forbindelse med indtægtsrammereguleringen.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det vurderes, at det alene er omkostninger vedrørende tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste, som kan give anledning til en forhøjelse af netvirksomhedernes indtægtsramme. Der er tale om en ny opgave, hvor det vurderes muligt at dokumentere omkostningerne. Andre omkostninger, f.eks. intern administration, vurderes ikke at skulle kunne give anledning til indtægtsrammeforhøjelser. Dette skyldes særligt, at det vurderes vanskeligt at dokumentere og kvantificere omkostningerne. Der henvises i øvrigt til afsnit 1, hvori administration af ansøgninger om indtægtsrammeforøgelse behandles.